

Landsbyggsnytt

Örebro kommun

#1
2024

Lek och fika i Latorps skogar

Klubbhus och motorgård - nya mötesplatser

Utveckling och nyheter omkring Hjälmarens

Hur är Örebro kommuns försörjningsbalans?

"Skriv en krönika om Örebro kommuns landsbygd, Maria!"

Okej, var börjar jag ens? Jag tror att vi behöver backa bandet lite, bara för att du ska få lite perspektiv.

Jag är född och uppvuxen i Nora, gick gymnasiet i Örebro och flyttade hit 2002. Ganska snabbt lärde jag mig de centrala delarna och ytterområdena genom allt cyklande. Men landsbygden, den tog det ändå ganska många år innan jag började utforska och det tog ännu fler år innan jag verkligen blev en trogen besökare tack vare min hund.

Besöken i skogarna i främst västra och norra delarna av vår kommun har varit flitiga och kilometer efter kilometer har betats av under många år. Ånnaboda, Klockhammar, Ullaviklint, Rusakulan och Göljestigen har blivit tydliga favoriter genom åren. Den sistnämnda besökte jag senast för bara en kort tid sedan och wow, vad fint det har blivit!

Men så kom Landsbygdsnytt in i mitt liv och de andra väderstrecken började sakta men säkert att upptäckas. Mina "svarta hål" blev till en färgglad palett och platser som Vinön, Stora Mellösa, Brevens Bruk, Kolja, Ässundet och Humlehagen har blivit till självklara platser som jag

Maria Eremo
Clearberry AB
Foto: Pia Gyllin

gärna rekommenderar vidare till vänner.

Att göra Landsbygdsnytt är en enorm ynnest och vid varje nummer känner jag en stor tacksamhet som får ha som jobb att besöka alla dessa fina platser och möta er läsare och skapa kontakt. Ett riktigt drömjobb!

Ta till exempel detta nummer och vårt besök i Latorp hos Skogsmulle, ett besök som gav mersmak och redan dagen efter var jag där igen på min fritid och rastade sonen i den fina naturhinderbanan. En plats jag har svårt att se att jag

ens hade vetat om det inte vore för Landsbygdsnytt. För att inte tala om alla mysiga små butiker runt om i kommunen som jag mer än gärna besöker tillsammans med vänner på helgerna.

Du som bor på Örebro landsbygd – grattis! Jag vet att ni kämpar mot en hel del orättvisor, men vilka kreativa och engagerade människor ni är. Jag hoppas att få möta fler av er framöver. Men jag vill ändå passa på att tacka er för att ni alltid är så tillmötesgående och trevliga när jag dundrar in med mitt anteckningsblock och kamera.

Jag önskar dig en fin sommar och en underbar läsning. ■

Landsbygdsnytt är tillbaka som tryckt tidning!

Nu är Landsbygdsnytt tillbaka som tryckt tidning igen! Under 2024 och 2025 kommer två nummer per år att produceras och berätta om allt spännande som händer på Örebro kommuns landsbygd.

Om du missade Landsbygdsnytt under 2023 då tidningen bara producerades digitalt, finns alla tidigare nummer - ända från starten 2018 - att läsa på: orebro.se/landsbygdsutveckling.

Trevlig läsning!

Landsbygdsnytt #1 2024

Ansvarig utgivare: Lena Norrström, 019-21 20 42

Distribution: PostNord, 0771-33 33 10

Nästa nummer kommer i december 2024.

Har du synpunkter eller tips? Kontakta oss: landsbygdsnytt@orebro.se

Produktion: Clearberry AB – info@clearberry.se

Text och foto: Maria Eremo

Text, foto och form: Anders Jakobson

Landsbygdsnytt är en informationstidning som ges ut av Örebro kommun. Syftet är att vara en kanal för information från kommunen som berör landsbygderna i Örebro kommun. Tidningen är också ett sätt att informera om Örebro kommuns strategiska arbete med landsbygdsfrågor, upplysa om tillgängliga bidrag för landsbygdsutveckling och berätta positiva och inspirerande historier från vår landsbygd. Det är inte möjligt att annonsera i tidningen och vi skriver heller inte artiklar i syfte att göra reklam eller favorisera till exempel företag. Tidigare utgåvor av Landsbygdsnytt finns att läsa i pdf-format på orebro.se/landsbygdsutveckling

Föreningslivet är en viktig del i krisberedskapen

Hela Sverige ska leva Örebro län har inlett ett arbete kring byberedskap och skapandet av trygghetspunkter på landsbygden. I sköra tider är föreningslivet en nyckel till krisberedskap.

Trygghetspunkter har haft väldigt stor betydelse i Ukraina under det pågående kriget. Men krisberedskap handlar bara ytterst om krig, utan om allt som påverkar samhället, exempelvis översvämningar, skogsbränder och så vidare. Vid sådana tillfällen drabbas nästan alltid elförsörjningen och det behövs en plats där det alltid finns el och där man kan ladda telefonen och få information. Man behöver kanske också veta var närmaste brunn med användbart vatten finns. Kort sagt krävs organisation och det är här föreningslivet kommer in, menar Olle Häggbom som tillsammans med Mathz Eriksson jobbar med frågan inom Hela Sverige ska leva Örebro län.

– Min ambition har alltid varit att stärka föreningslivet. Föreningar är en viktig tillgång i ett demokratiskt samhälle, men föreningar lever inte utan att man anstränger sig. En levande landsbygd kräver levande föreningar och många har svårt med rekrytering. Bland de engagerade finns allt fler äldre och det är svårt att få med de yngre, men tillflöde och nya krafter behövs.

En fråga som berör alla, ung som gammal, är krisberedskap. Olle menar att det är en angelägen fråga som inte är kontroversiell.

– På landsbygden finns förmågan att hantera kriser bättre än i stan. Problemen kan lösas enklare och snabbare. Man kan inte lösa allt på egen hand, men gemensamt går det. Därför är det praktiskt att ha en förening i botten som har någonstans att träffas, till exempel en bygdegård. Det är samtidigt en bra möjlighet att stärka föreningslivet och

skapa en levande landsbygd, för jobbar man med krisberedskapen blir det lättare att också se andra saker som kan göras gemensamt.

Arbetet med byberedskap och trygghetspunkter på landsbygden fortsätter nu i två olika spår. Det ena är att få myndigheter att inse att föreningslivet kan erbjuda något som båda parter kan tjäna på och att förankra hos säkerhetsansvariga på kommuner och länsstyrelser. Det andra är att få i gång föreningar och som testplats har Hela Sverige ska leva valt Lindesbergs kommun.

– Vi var med på ett årsmöte i Finnåker och det blev en så väldigt engagerad diskussion att vi glömde att fika!

Även mer lokalt, i Olles egen bygdeförening i Eker, har arbetet påbörjats.

– Vi hade en kräftfest i höstas efter regnet och alla översvämningar och jag ställde frågan om vi inte skulle kunna förbereda oss bättre. Alla insåg allvaret och 10-15 personer träffades för att prata om krisberedskap – vad som kan hända, vilka resurser vi har och vad vi kan göra. Vi kom långt på ett första samtal och insikten att vi bör och kan göra något finns. Men det som fungerar i Eker kanske inte fungerar överallt. De som bor i glesbygden vet vad behoven är just där. Det är organisationen som är den stora utmaningen. Resurser finns för allehanda kriser, men det behövs organisation. Det är det vi vill hjälpa till med. ■

Mer information: helasverige.se/beredskap

Nya klubbhuset: Ett jättelyft för Ekeby-Almby

Klubbhuset var rött när Landsbygdsnytt besökte Ekeby-Almby, men till invigningen är det svart. Huset ligger infill fotbollsplanerna nedanför skolan.

Östra Almby FK har äntligen fått ett nytt klubbhus, mycket tack vare återbruk.

– Det här har vi verkligen längtat efter, säger Elisabeth Mattsson, ordförande i föreningen.

Sedan 1947 har Östra Almby Fritidsklubb funnits i Ekeby-Almby även om föreningen ändrats lite genom åren. I dag är det främst fotboll och gymnastik som är föreningens huvudspår, men också en ny löparsektion. Nästan 700 medlemmar och även övriga boende i området kommer nu att kunna njuta av det nya 160 kvadratmeterstora klubbhuset som står på plats nedanför skolan, precis intill fotbollsplanen.

– Det här har vi jobbat hårt för under många år. När vi fick tips om att det fanns skolmoduler vid Lindeskolan som skulle säljas blev vi genast intresserade. Det blev en liten budgivning, som vi vann. I februari fraktades modulerna hit, säger Therese Östling, ledamot i styrelsen och fotbollstränare.

Styrelsen är mån om hela byn och ser därför denna satsning som ett lyft, inte bara för föreningen, utan för alla boende i Ekeby-Almby.

– Det här ska bli en samlingspunkt för hela byn, inte bara för våra medlemmar. Till exempel skulle vägföreningen kunna hyra in sig om de vill. Det här ser vi som ett steg för utvecklingen av hela Ekeby-Almby och vi har redan flera tankar om hur vi ska fortsätta framåt, säger Elisabeth.

– Vi ser ju att vi som förening växer och för att ens kunna spela i en 11-mannaserie måste vi ha omklädningsrum och dusch. Nu har vi det! Hade vi inte ordnat detta hade det blivit ett tapp för föreningen och vi hade förlorat ungdomarna till föreningar i stan. Nu kan vi i stället bibehålla och skapa större förutsättningar, helt enkelt lägga en annan grund. Det är kul för byn också och skapar en levande

Therese Östling och Elisabeth Mattsson har många visioner och drömmar om områdets utveckling.

landsbygd. Du ska kunna verka och leva här, säger Therese.

Huset som tidigare fungerat som undervisningslokaler huserar nu två omklädningsrum, en rvc, två toaletter, förråd, mötesrum, cafeteria och kök.

– Ta bara det här med att vi fram tills nu förvarat vårt material i två containrar. Fotbollar som ligger ute i minusgrader blir stenhårda och går sönder mycket snabbare. Det är också ett hållbarhetsperspektiv. Något som vi har med oss hela vägen, säger Therese.

Entrédörrarna kommer från Elisabeths hus, inredningen kommer också att vara återbruk så långt det är möjligt.

– Det här ska bli navet här ute. Föreningen skapar förutsättningar, men vi är prestigelösa och vill att det ska nyttjas av hela byn även om det är vår förening som har huvudansvaret, säger Elisabeth.

När klubbhuset är klart för invigning kommer det att vara målat helt i svart, ha en tillgänglighetsanpassad entré och stort trädäck ut mot fotbollsplanen. Det har redan fått nytt tak där föreningen hoppas ha möjlighet att finansiera solcellspaneler framöver.

Therese och Elisabeth i det som ska bli husets cafeteria och kök.

Förhoppningsvis ska klubbhuset även ha en korvlucka på sikt.

– Det vill vi verkligen ha. Är det någon som har en korvlucka över kan de höra av sig, säger Therese och skrattar.

Föreningen har fått ekonomiskt stöd från Örebro kommun på 400 000 kronor och lika mycket från RF Sisu Örebro län. En ansökan om 800 000 kronor har skickats in till LEADER Mellansjöländet och där väntar man fortfarande på besked.

– Vi fick ge 85 000 kronor för modulerna och det är en liten summa i det stora hela. Flera av våra med-

lemmar har varit med och hjälpt till, med bland annat målning. Det håller också ner kostnaderna, säger Elisabeth.

Invigning är planerad i samma tid som Landsbygdsnytt når ut till läsarna och då är förhoppningen att det mesta ska vara redo att användas.

– Sedan står vårt uppskattade midsommarfirande på tur. Klubbhuset blir ett jättelyft även för det arrangerandet. Och alla andra arrangemang som till exempel cupspel, säger Therese drömmande.

– Vi är så himla glada för detta, avslutar Elisabeth. ■

På den här ytan brukar det vintertid vara skidspår. Nu kommer möjligheterna till att gå in i klubbhuset och värma sig med en kopp choklad att finnas, menar Elisabeth.

Nytt samarbete runt Hjälmaren är sjösatt

Malin och Gustav och Malins hund
valp Oliver som var fascinerad av
Hjälmarens vatten och fågelliv.

Vad är ett biosfärområde?

Det är ett geografiskt avgränsat område utsett av Unesco där nya metoder för hållbar utveckling utvecklas och implementeras för att bidra till att bevara ekosystem, främja hållbar ekonomisk utveckling samt stödja forskning och kunskapsutveckling i ett geografiskt område. Ett biosfärområde innebär inget juridiskt skydd eller inskränkning i ägande-, brukande- eller nyttjanderätten.

Landsbygdsnytt har tidigare berättat om möjligheterna att bilda ett biosfärområde runt Hjälmaren. Nu är förstudien klar och föreningen Hjälmarsamarbetet bildad.

I februari 2024 bildades den ideella föreningen Hjälmarsamarbetet av kommunerna i Arboga, Eskilstuna, Katrineholm, Vingåker och Örebro, länsstyrelserna i Södermanland, Västmanland och Örebro län samt destinationsbolagen Destination Eskilstuna, +Katrineholm och Örebrokompaniet. Föreningens ändamål är att samordna deltagande organisationers arbete och som samordnare har Malin Myhrberg anställts.

– Det är ett jättespännande uppdrag, men också utmanande. Det finns många frågor kring Hjälmaren som har varit svåra att jobba med lokalt och som det inte har funnits samarbete kring tidigare. Det ska bli roligt att se vad det blir av det, säger Malin.

Malin är född och uppvuxen i Höganäs, men länsbo sedan 25 år, och säger skämtsamt att hon föredrar saltvatten före sötvatten. Sedan en tid jobbar hon även som verksamhetsledare på AgroÖrebro.

– Det jag främst kommer att jobba med just nu är att sätta verksamhets-

planen för föreningens första år och få i gång arbetsgrupper inom besöksnäring, landsbygd och friluftsliv, säger Malin.

Tanken är att föreningen ska vara huvudman för biosfärområdet. Initiativet Hjälmjarlandskapet har pågått sedan förra året. I höstas inleddes arbetet med en förstudie och i april i år publicerades ett utkast på 109 sidor. Syftet med förstudien är att i bred samverkan undersöka och beskriva förutsättningarna för Hjälmjarlandskapet att bli ett biosfärområde i enlighet med Unescos och svenska programkommitténs kriterier.

– Förstudien har identifierat sex fokusområden – Mark- och vattenanvändning, Ekosystem och biologisk mångfald, Lärande och kunskapsuppbyggnad, Livsmedelsförsörjning, Landsbygdsutveckling samt Besöksnäring och friluftsliv – och möjliga insatser inom dem, några som vi har börjat jobba med redan nu. Syftet inom samtliga är att bidra till omställ-

ningen till ett hållbart samhälle och det kräver samordning och samarbete, men nu har vi skapat förutsättningar för en gemensam bild om vart vi ska, säger Gustav Axberg, projektledare Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen.

Gustav har suttit med i projektet för Örebro kommuns räkning hela tiden och säger att arbetet med förstudien har flutit på bra, med många givande möten.

– Vi har sett nya samband gällande exempelvis klimatförändringar som är centralt i förstudien. Vi har inte haft en helhetsbild tidigare och nu har vi i alla fall en bättre bild som betyder att vi måste samarbeta, prata över gränserna och komma fram till åtgärder. Vi kan inte bara fortsätta i våra egna stuprör, säger Gustav. ■

Mer info om arbetet kring Hjälmaren finns på orebro.se/hjalmaresam där förstudien också går att läsa.

Vårsalong i Hampetorp gav arrangörerna mersmak

I början av april var det urpremiär för Hampetorps alldeles egen Vårsalong. Nu hoppas gänget bakom utställningen att arrangemanget ska bli återkommande.

Det var Hampetorpsbon Kerstin Källsborn som lekte med tanken att göra någon form av konstutställning i föreningsgården. Hon kontaktade Hampetorps föreningsgårds styrelse som sa: ”ordna det du!”

– Haha, ja så var det. Jag tog kontakt med Kerstin Jennebo som har erfarenhet av utställningar sedan tidigare, säger Kerstin Källsborn.

Efter det tog det fart när naturfotograf Bengt Ahlberg ville medverka, likaså Annbritt Ström, textil, Gudrun Ahlberg, smycken, Anette Bergman och Gunilla Edlund, trätäljning och så Kerstin Jennebo, måleri.

– Grundtanken var att visa upp kreativa människor från Hampetorp för att kunna inspirera andra, berättar Kerstin Källsborn.

Det blev en väldigt lyckad utställning med cirka 80 besökare.

– I snitt höll sig besökarna kvar i 30 minuter och en del var kvar så länge att vi fick mota hem de sista, säger Kerstin Källsborn och skrattar.

Trion vittnar om en fin mötesplats med gemytligt sorl under hela öppettiden.

– Vi har en tanke om en fortsättning nästa år, men det ska vara olika utställare. Det finns ju fler i Hampetorp, säger Kerstin Källsborn.

– Men det är viktigt med bra projektledning och det är du bra på, fyller Anette Bergman i.

Under årets Vårsalong kom både lokala besökare och till-

resta och visst öppnar man för att inte bara Hampetorpsbor ska kunna medverka.

– I första hand människor från Hampetorp, men sen så klart hela Östernärke. Kanske vågar fler vara med om de blir tillfrågade. Vi vet ju vilka vi kan peppa lite, säger Kerstin Jennebo.

Även om Liljevalchs vårsalong är förebilden vill Hampetorpsgänget fortsätta med sin prestigelöshet.

– Det var det som gjorde att jag nappade, säger Anette.

– Förhoppningsvis kan vi även få ut männen från sina hålör och få dem att medverka, annars blir det bara tanter och kultur, säger Kerstin Jennebo.

Vårsalongen är även ett sätt att se till så att föreningsgården fortsätter att leva och unga är också välkomna som utställare.

– Vi är rädda om vår fina träffpunkt och har många minnen härifrån, säger Anette.

– Det är viktigt med kultur och den gemenskap som kultur ger. Vi vill att landsbygden ska fortsätta leva, säger Kerstin Jennebo.

– Vårsalongen gav ett lyckorus där vi blev sammansvetsade och hittade ett nytt sammanhang att få lära känna varandra, säger Kerstin Källsborn. ■

Är du intresserad av nästa års Vårsalong?

Kontakta Kerstin Källsborn via mejl:

kerstin.kallsborn@kallsborn.se

Kerstin Källsborn, Anette Bergman och Kerstin Jennebo utanför föreningsgården som genomgår viss renovering just nu.

Arrangörerna var mycket nöjda över flödet av besökare under Vårsalongen.

Fossilfri energi på landsbygden allt vanligare

Foto: Sebastian Ganso/Pixabay

Allt oftare tar vi del av olika aktörers önskan om fossilfria energisatsningar på kommunens landsbygd. Landsbygdsnytt reder ut hur processen för solceller ser ut.

Det är länsstyrelsen som hanterar prövning enligt miljöbalken och aktören som vill etablera sig med exempelvis solcellsparken på mark vänder sig i första hand till dem. Då finns två vägar, som skiljer sig juridiskt, att välja mellan inom två lagrum i miljöbalken.

1. Den ena vägen, och som hittills också är vanligast, är att aktören bara anmäler till länsstyrelsen att ”det här vill vi göra”.

Detta görs enligt 12 kapitlet 6 § miljöbalken. Om solcellsparken kan innebära en väsentlig förändring i naturmiljön ska anmälan göras och det är inte säkert att det i slutändan blir som aktören har tänkt.

2. Den andra vägen handlar om att söka ett frivilligt tillstånd för att etablera en solcellspark. Då sker en prövning där hänsyn tas till olika aspekter som buller och grannar. Här finns även möjlighet att överklaga. Däremot går det inte att i efterhand överklaga när aktören har fått sitt tillstånd. Det är även inom detta val som kommunen blir inblandad och får möjlighet att ge sina synpunkter.

Eftersom ansökningarna kring detta blir allt fler har Örebro kommun tillsatt en intern grupp där anställda från naturvårdsenheten, bygglovsavdelningen, fastighetsenheten, miljöavdelningen och översiktlig planering finns

representerade eftersom behovet av att samordna dessa frågor fanns.

– Det här är ganska nytt även för oss och därför har vi tillsatt gruppen för att kunna ta oss an de frågor och ansökningar som inkommer, säger Victoria Hannfors, samhällsplanerare vid Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen.

Solcellsparken är den fossilfria energisatsning som har ökat mest, men även vindkraft bubblar det om.

– Vi har kartlagt vilka typer av processer och ärenden som inkommit till oss och vi ser en tydlig ökning av förfrågningar. I vår del av landet är det här ett nyare fenomen, medan det är mer utbrett i södra Sverige. Vi har inte haft för vana att hantera den här typen av frågor tidigare, säger Kristofer Sjöo, planerare vid Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen.

I dagsläget finns inget lagrum som direkt fångar upp detta och den ottydligheten råder inte kommunen över.

– Vi får helt enkelt göra det bästa av situationen för att göra det så tydligt det går. Om en ansökan inte prövas med bygglov eller frivilligt tillstånd enligt miljöbalken eller om kommunens mark inte är inblandad har kommunen inte så mycket att säga till om. Däremot ligger det ofta i aktörernas intresse att kontakta kommunen för att ställa frågor, säger Kristofer.

Den nyinsatta interna gruppen har två uppdrag. Det

första är att reda i de olika ärendetyperna och få till en så bra hantering som möjligt. Den andra är att skapa planeringsmässiga förutsättningar för fossilfri energi.

– Förutsättningar för fossilfri energi ska tydliggöras i den nya översiktsplan som håller på att tas fram. I den ska vägledande principer kring solcellsparkar finnas med och till exempel visa på vilka marktyper som är mer eller mindre lämpade. Men även förhållningssätt till bland annat närliggande bostäder, jordbruk- och skogsmark, säger Victoria.

Innan den nya översiktsplanen antas kommer kommunen att gå ut i samråd i början av 2025 där invånare har möjlighet att tycka till, även om dessa frågor.

– Jordbruksmarksfrågan blir nog den största, men även skogsmarksfrågan i vissa delar av kommunen. Vi vill få upp frågorna på bordet

Viktoria Hannfors
Örebro kommun

Kristofer Sjö
Örebro kommun
Foto: Privat

och ge våra synpunkter ur ett kommunalt perspektiv. Det blir till underlag för länsstyrelsens beslut, säger Victoria.

När en aktör vill anlägga en solcellspark är jordbruksmarksfrågan alltid aktuell. Det krävs mycket av aktören att visa på att marken är lämplig.

– Det kan vara en komplex utredning som ställer höga krav på den aktör som söker, säger Kristofer.

I dagsläget finns inga stora solcellsparkar i Örebro kommun. Med stora menas här 50 hektar och uppåt. Tre förfrågningar om stora solcellsparkar har inkommit under senaste året.

– Vi gissar att större solcellsparkar på mark kommer att bli vanligare framöver, säger Kristofer. ■

Fakta

- Miljöbalken trädde i kraft 1 januari 1999. Syftet med miljöbalken är att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer kan leva i en hälsosam och god miljö.

- I dagsläget omfattas anläggandet av solceller inte av någon specifik lagstiftning enligt miljöbalken men kan utgöra sådan anläggning som omfattas av 12 kap. 6 § miljöbalken.

- Solcellsanläggningar/delar av solcellsanläggningar kan vara bygglovspliktiga.

Källa: Naturvårdsverket

Nominera till Landsbygdspriset 2024!

Landsbygdspriset kommer i år att delas ut i Rådhuset den 15 november. Nomineringsperioden startar 20 september och pågår till 20 oktober. Nomineringen görs på orebro.se/landsbygdspriset.

Örebro kommuns landsbygdspris delas ut i kategorierna Örebro kommuns stora landsbygdspris och Örebro kommuns unga landsbygdspris för framgångsrikt företagande, samt ett hedersomnämmande.

Örebro kommuns stora landsbygdspris

Priset ska gå till en person, förening, företag, organisation, kommunal förvaltning eller kommunalt bolag som utmärkt sig genom att särskilt ha bidragit till en levande och utvecklande landsbygd och genom att fungera som inspirationskälla för andra.

Örebro kommuns unga landsbygdspris för framgångsrikt företagande

Priset ska gå till en företagare i åldern 15-30 år som på ett framgångsrikt sätt har drivit företag med sin huvudsakliga omsättning på landsbygden. Verksamheten bör kännetecknas av entreprenörskap, nyskapande produkter eller tjänster, samt bidra till landsbygdens utveckling och gärna skapa arbetstillfällen.

Har de du nominerat tidigare år inte vunnit? Kom ihåg att det är fullt möjligt att nominera samma företag eller person igen om du anser att denne är värd att uppmärksammas!

Vinnarna utses av en jury bestående av representanter från Landsbygdsdelegationen och Näringslivsavdelningen och presenteras den 15 november. ■

Vinnarna av Landsbygdspriset 2023 – Jim Holmgren (Unga Landsbygdspriset), Birgitta Åberg Andersson (Stora Landsbygdspriset) och Anna-Karin Lööv (Hedersomnämmande) – omringas av näringslivsdirektör Göran Dahlén och landsbygdsstrategerna Mikael Ekman och Lena Norrström, i samband med utdelningen i Rådhuset 7 december 2023.

Varje lördag under sju veckor träffas 15 barn och ett gäng vuxna i Latorp naturreservat. Barnen som är mellan fyra och sju år gamla får på ett lustfyllt vis upptäcka naturen genom lek, sång och naturligtvis den gemensamma fikastunden. Allt i Friluftsförbundet regi.

– Det här är väldigt populärt och gruppen blir snabbt fullbokad. De allra flesta kommer från Latorp och Vintrosa, men vi har även en del som åker lite längre, säger Nandi Moksnes, ansvarig ledare från Friluftsförbundet.

Just denna lördag när Landsbygdsnytt är på besök får barnen efter fikaten dela in sig i två grupper. En av grupperna lekar tysta leken och försöker lyssna till vilka ljud som naturen bjuder på. Den andra gruppen får ta sig an en mycket uppskattad naturhinderbana

som ledaren Mikael har fixat. Två uppskattade uppdrag som naturen bjuder in till.

Landsbygdsnytt har frågat barnen, och några av föräldrarna, vad de uppskattar mest med stunderna i naturen.

Truls Norén Hansson, 4 år, kämpar sig igenom hinderbanan. Lagom till stockarna åkte regnbågsmössan av. Ester Nyberg, också hon 4 år, valde att krypa igenom stockarna.

– Det roligaste är när vi får titta på saker och klättra på stockar. Och springa och leka, säger Charlie Blüme, 4 år.

Selma Björkman, 5 år, och Siri Nyberg, 6 år, håller nog med, men Selma verkar också gilla att ligga på en sten och ta in solens värme.

Från Lillkyrka har Emma Wannhagen med sonen Nisse Wannhagen fem år tagit sig till Latorp.

– Det tar bara 25 minuter att åka hit. Det är första terminen för Nisse och vi gillar det verkligen, säger Emma.

– Jag gillar naturen och skogen för alla djur och vattnet. Mest vill jag vara vid dammen, där har vi hittat grodyngel. Jag älskar alla som är där, till exempel ledaren. Nandi. Och de andra ledarna, säger Nisse.

– Jag tycker att det är roligt att göra hinderbana, fika med kompisarna i skogen, leka lekar och vara i skogen med Skogsmulle för i skogen finns det bara massa träd. Jag älskar att klättra i träd och när vi fikar kan man höra fåglar och andra ljud från skogen. Det finns så mycket roligt att leka i skogen, säger August Moksnes, 6 år, som fångades på bild när han koncentrerat lyssnade på skogen.

– Hinderbanan i ljusaskogen, den är ljus men inte varm, lite konstigt. Allting, fika! Svarar Kai Tollvik, 3 år, med fruktmössan, på frågan om vad som är bäst.

Fikastunden uppskattas givetvis av både stora och små.

Norra Ässundet i ny regi

Mikael Månsson är själv från Glanshammar, närmare bestämt boende i Sjögesta. Han värnar om Norra Ässundet och har många planer inför framtiden.

Från och med denna säsong är det nya aktörer i den gula villan vid Ässundet. Men du kan vara lugn, räkmackan finns kvar – om än med en liten tvist.

Telefonen går varm och Mikael Månsson hinner egentligen bara avsluta ett samtal när nästa tar vid.

– Det har varit fler bokningar än jag trodde att det skulle bli. Det är kul att det snurrar på, säger Mikael.

Norra Ässundet öppnar helt för säsongen från och med att skolorna slutar. Då kan den som vill besöka den stora gula trävillan varje dag för att fika, äta lite lättare mat eller njuta av glass. Bakom nysatsningen står Mikael och Malin Månsson, hemmahörande i Sjögesta, Glanshammar.

– Det här kändes helt rätt för oss och blir ett bra komplement till våra andra två ställen, säger Mikael, som även driver Glasstemplet och Sommarro Vårdshus i Adolfsberg.

När paret letade efter ett tredje ställe och Norra Ässundet blev aktuellt var det helt perfekt för makarna.

Glanshammarstrakten är viktig för familjen och därför känns det extra bra att ett gäng lokala ungdomar kommer att sommarjobba på Norra Ässundet. Totalt är det 14 i årets personaluppsättning, varav cirka hälften kommer från trakten.

– Vi har flyttat med en del återkommande personal från våra andra ställen och så har vi fyllt på med närboende som lätt kan ta sig hit.

Innan årets öppning har de hunnit göra om en del, främst inne i huset, allt för att underlätta i flödet av besökare.

– Vi har satt igen den gamla serveringsluckan och i år kan våra gäster sitta inne och fika, båda nere och på övervåningen. Besökare kan gå in både från fram- och baksidan och nu har vi ett ordentligt kök där man kan stå avskilt och arbeta. Vi har jobbat fram ett flöde så att gästerna inte ska behöva vänta. Många av idéerna har vi fått med oss från våra andra ställen där vi varit i gång fjorton respektive fyra år, säger Mikael.

Paret Månsson kommer att driva Norra Ässundet under flera säsonger och har ett flerårigt kontrakt med kommunen.

– Vi har en bra dialog med kommunen och det finns många planer framåt. Vi är inte främmande för till exempel bed and breakfast, minigolfbana, bröllop och minnesstunder.

Konferenslokaler har vi två på övervåningen och de har redan börjat bokas. Vi har i dagsläget ansvar för huset och platån, men vi vill gärna ta över fler hus på sikt. Kommunen sköter bland annat badplatsen och grönytområdet nedanför huset.

Det är en mycket positivt inställd Mikael som är mer än peppad på säsongen.

– Det kommer att fungera. Vi hade vintercafé vid Lindholmen i vintras och det är bara fantasin som sätter stopp. För oss ligger det i vårt spektrum att driva verksamhet just här. Vi har fått ett fantastiskt mottagande och människor är glada över att vi är här. Det här känns jätteroligt!

Räkmackan, finns den kvar?

– Det gör den absolut! Fast med en liten tvist. Räkmackan är ju lite helig här ute, skrattar Mikael. ■

- Norra Ässundet har öppet dagligen 10-18 från att skolorna slutar.
- Cykelfärjan M/F Åbäket går som vanligt och sköts av Örebro kommun och skeppare Henrik.

Äntligen har motorintresserade ungdomar en egen plats

I början av maj såg den nya motorgården i Odensbacken sitt ljus och 17 juni är det officiell invigning.

Det har pratats om behovet av ett ställe för motorintresserade ungdomar i Östernärke under lång tid och nu är det verklighet. I tillfälliga lokaler på Industrivägen i Odensbacken har ungdomarna äntligen en lokal att mötas i tack vare ett initiativ från MHF (Motorförarnas helnykterhetsförbund) och studieförbundet NBV.

– Det är två år sedan jag pratade med Mats om motorburen ungdom och vi började kika på att göra något, säger Caroline Thysell, projektledare NBV.

Mats är Mats Sjöo, verksamhetsutvecklare hos NBV och vice ordförande i MHF Örebro.

Tack vare en LEADER-förstudie som tidigare gjorts av Samverkarna i Östernärke fanns ett underlag att hugga tag i.

– Det är dessutom bra att vi gör detta genom MHF, det är genom dem vi har sökt bidrag, säger Caroline.

240 000 kronor har de beviljats i utvecklingsbidrag av Kultur- och fritidsnämnden för att starta, utveckla och driva mötesplatsen för motorintresserad ungdom. Hur allt kommer att bli vet man inte när Landsbygdsnytt är på plats, det ska ungdomarna själva vara med och bestämma.

– Vi får känna oss fram och se vad som händer. Vad vill ungdomarna? Det här ska utvecklas tillsammans med dem, de ska vara med och bestämma, komma med idéer och genomföra dem, säger Mats.

Gustav i vitt kollar så att Liam får ordning på den nya domkraften i garaget.

– Tanken är att MHF och NBV startar och att vi om några år med varm hand ska kunna lämna vidare till en potentiell förening. Vi gör detta som ett pilotprojekt och kan sedan

delar med oss om våra kunskaper ute i landet. Vi vill hålla det i liten skala för att det ska vara hanterbart, säger Caroline.

Tack vare förstudien genom LEADER, studiebesök hos liknande verksamhet i Nykvarn och Mats erfarenhet från motorgård i Fagersta har man en bra grund att stå på.

– Vi vet ju inte just nu hur många ungdomar som hittar hit, men vi hoppas att det sprider sig, säger Caroline.

Till en början kommer motorgården att vara öppen torsdagar, när fritidsgården är stängd. Förhoppningen är att kunna ha öppet även lördagar framöver, men en sak i taget.

– Då behöver vi en till garageledare, just nu har vi Jens Andreasson som har sagt ja till en dag i veckan, vilket vi är superglada för, säger Caroline.

Jens blir den vuxne som finns på plats för fordonsexpertisen. Utöver honom har ett tiotal volontärer i åldrarna 22-55 fått utbildningar i HLR och brandkunskap. En av dessa är Rasmus Funk, 22 år.

– Jag vill gärna hjälpa dem som känner sig utanför att inte behöva

TOMGÅNGSKÖRNING HÖGST 1 MIN

göra det. Jag hade själv problem med utanförskap i skolan och kan jag hjälpa någon att slippa uppleva samma sak gör jag gärna det, säger Rasmus.

– Här är alla lika mycket värda och vi tolererar ingen mobbning. Här ska alla känna sig trygga och välkomna, säger Mats.

Volontärerna kommer även att utbildas i ANDTS-frågor med fokus på alkohol och droger. Utbildningarna är obligatoriska för ledare, medan de kommer att vara frivilliga för ungdomarna.

– Det här kommer att skötas som en studiecirkel genom NBV enligt alla lagar och regler, det får inte finnas minsta tvekan om vad som gäller här kring värdegrund, regler, risk- och säkerhetsanalys, säger Mats som hoppas att motorgården ska få vuxna

att se att det här är ett bra gäng unga.

– De unga ska ju vilja vara här och vi vill gärna bygga en relation med blåljusverksamhet och har planer på övningar tillsammans med dem, säger Caroline.

Har man fyllt 13 år och har ett motorintresse är man välkommen även om man inte har något eget att skruva på.

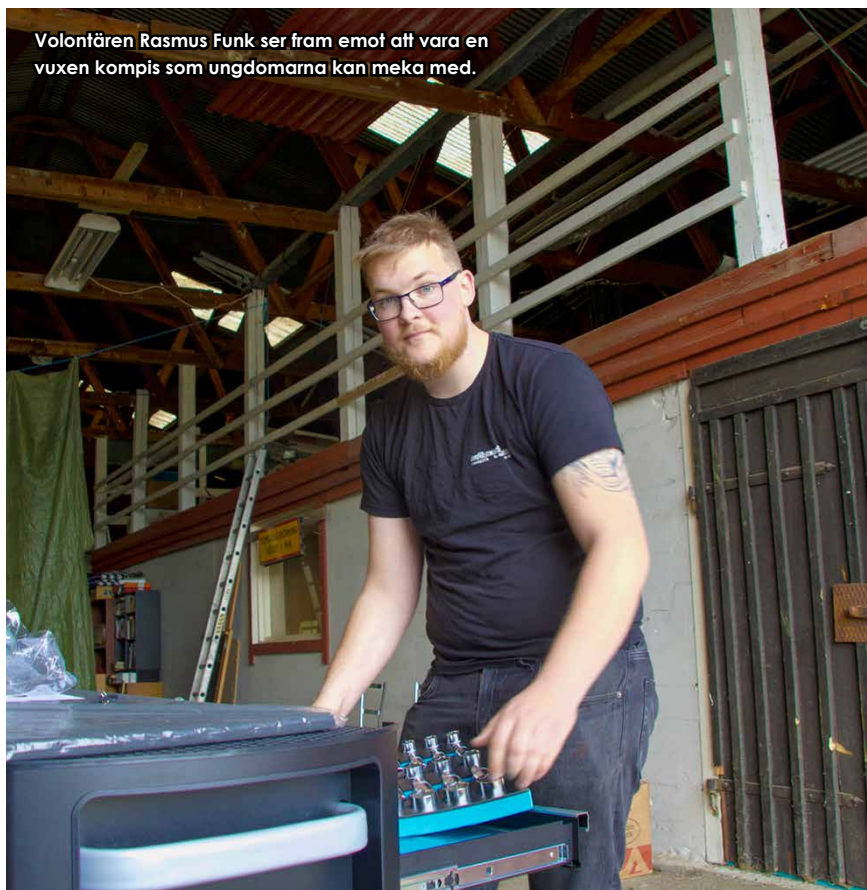
– Vi hoppas att ungdomarna tycker att detta är lockande och att de vill komma hit och umgås och skruva, säger Caroline.

På sikt ska gården få ett namn och skyltar ska sättas upp – allt tillsammans med ungdomarna! ■

17 juni är det invigning som alla är välkomna till. Då dyker även rallycrossföraren Ramona Karlsson upp och klipper invigningsbandet.

Caroline Thysell och Mats Sjöo hoppas att motorgården ska locka till sig ungdomar.

Volontären Rasmus Funk ser fram emot att vara en vuxen kompis som ungdomarna kan meka med.

Balansen i Örebro kommuns livsmedelsförsörjning

Om krisen kommer, hur länge kan då Örebro kommun försörja sig själva på mat? Region Örebro län och Länsstyrelsen i Örebro läns projekt "Försörjningsbalans kommun" har svaret på frågan.

Region Örebro Län och länsstyrelsen har gemensamt ett ansvar för att skapa handling kopplat till området livsmedelsförsörjning.

– Vi ser att vi har bra förutsättningar att stärka vår regionala livsmedelsproduktion genom att fortsätta lägga tid och resurser på de här frågorna säger Charlotta Englund, regionråd i Region Örebro län.

Studenter på Restaurang- och hotellhögskolan gick för ett par års sedan kursen "Vad smakar en självförsörjande kommun?". Studenterna undersökte odlingsmark, växter och vilt i skogen och komponerade maträtter med lokala råvaror från Hällefors kommun.

Målet i kursen var bland annat att öka kommunens försörjningsbalans.

Region Örebro län och länsstyrelsen som följde projektet tyckte att resultatet i kursen var så inspirerande och viktigt att alla tolv kommuner fick möjlighet att undersöka nuläge och potential i respektive kommuns självförsörjningsbalans. Flera av länets kommuner nappade på möjligheten och har genomfört workshops där aktörer som vanligtvis inte träffas har jobbat tillsammans för att komma vidare och öka den inhemska regionala livsmedelsproduktionen av mat. Ett arbete som i sin tur stärker både innovation och beredskap i länet.

"Försörjningsbalans kommun" är en beräkningsmodell som Hushållningssällskapet har satt ihop utifrån statistik över hur mycket och vad som produceras inom kommunens gränser omvandlat till energi, minus mat-

svinn och foderåtgång, delat på antal invånare. Resultatet blir kommunens försörjningsbalans, det vill säga svaret på frågan om hur länge kommunen kan försörja sig själv på livsmedel, om man föreställer sig att någon sätter en ostkupa över kommunen. Naturligtvis är det inte så att varje kommun ska försörja sig själv vid en kris, men det blir ett mått på försörjningsbalansen i ett geografiskt område och kan leda till åtgärder för att öka den.

Charlotta Englund (C)
Regionråd

En av kommunerna som var med var Örebro kommun. Landsbygdsstrategerna Lena Norrström och Mikael Ekman berättar att Näringslivsavdelningen vid Örebro

kommun ville ta reda på hur kommunen kan bidra till att stärka den lokala livsmedelsproduktionen och den gröna näringen. AgroÖrebro har anlåtats för att göra en förstudie på ämnet och i december förra året genomförde kommunen sin första workshop med hjälp av Hushållningssällskapet som en uppstart på förstudien.

– Försörjningsbalansen ser bra ut. Örebro kommuns invånare kan leva ett år på det som produceras här. Det är visserligen bra, men utifrån våra goda förutsättningar med mycket produktiv jordbruksmark borde det se bättre ut, för att vi här har ansvar för att också kunna försörja platser med sämre utgångsläge, säger Lena.

Kartläggningen visar vad som produceras i hög grad och vad som produceras i mindre. Ett utvecklingsområde är att stärka

de inriktningar där produktionen är liten.

– Det produceras till exempel mycket spannmål och inte så mycket grönsaker. Det handlar om att identifiera vilka insatser som kan göras till lantbruket och få med de produktionsinriktningar som inte finns här. Även att se potentialen för näringslivsutveckling och förstå vilka företag inom hela näringslivskedjan som skulle kunna utvecklas och vilka nya som skulle kunna etablera sig här, säger Lena.

– Det gäller även företagande och innovation inom till exempel förädling eller insatsmedel till lantbruket så som inhemsk handelsgödsel, säger Mikael.

Den andra workshoppen hölls i våras av Grythyttan System Development där man arbetade vidare med den SWOT-analys över livsmedelsförsörjningen som tagits fram vid den första workshoppen. Ambitionen var att ge inspiration att tänka framåt för att hitta lösningar på utmaningarna. Arbetet tas nu vidare under 2024 inom förstudien tillsammans med Agro-Örebro.

– De kommer att titta på näringslivsutvecklingspotential inklusive logistik och lagring och specifikt förse Örebro kommun med underlag om vilka verktyg och möjligheter vi har att stärka de lokala gröna näringarna och öka produktionen och livsmedelsberedskapen, säger Lena.

AgroÖrebro kommer att göra en slutrapport där de presenterar konkreta förslag. Det ligger också i deras uppdrag att följa upp vem som har vilket ansvar i frågorna.

– Det finns statligt arbete kopplat till detta där staten troligen vill öka kommunens ansvar och det kommer

sannolikt att bli ett antal lagförändringar, säger Mikael.

Även fler parter har engagerat sig i Örebro kommuns arbete. LRF har initierat ett studiebesök för politiker och tjänstepersoner på mjölkgården Storgården i Hidingsta som sker efter denna tidnings pressläggning.

– Det är bra att många får komma till tals och få utrymme. De som vet något ska få ge sin syn och även om LRF pratar utifrån sitt perspektiv så har de kunskap om verkligheten för lantbrukarna, menar Mikael.

Lena Norström
Landsbygdsstrateg

En positiv effekt av projektet är att politiker, tjänstemän och

producenter har börjat prata med varandra, och frågan kring försörjningsbalans kommer att vävas in i många andra sammanhang framöver, till exempel i arbetet med den nya översiktsplanen.

– Just nu handlar det mycket om hur Örebro kommun som organisa-

Mikael Ekman
Landsbygdsstrateg

tion ska bli medvetna om situationen. Vägen vidare är bland annat att försöka stärka de inriktningar inom primärproduktion och förädling där vi inte har så stor produktion i dag och se till att fler företag kan utvecklas och faktiskt nyttja de goda förutsätt-

ningar som Örebro kommun har, säger Lena.

För Region Örebro län och länsstyrelsen har "Försörjningsbalans kommun" varit ett lärorikt och värdefullt projekt.

– Som region vill vi bidra till ökad livsmedelsproduktion i vårt län för att bli mer robusta och öka beredskapen. Nu vet vi hur läget ser ut och att stödja utvecklingen genom innovation och företagsfrämjande insatser känns viktigt. Nu behöver vi fortsätta dialogen med den gröna näringen och bygga upp ett starkt regionalt stödsystem kring livsmedelsproduktion och förädling, säger Charlotta. ■

Vattentips inför sommaren från Örebro kommun

Foto: Johan Bövman

Minska din vattenförbrukning vid långa perioder med torrt och varmt väder

Risken för bevattningsförbud i Örebro kommun bedöms som väldigt liten. Men även om det finns god tillgång till vatten, blir det hög belastning på produktionen och distributionen av dricksvattnet när många förbrukar mycket vatten samtidigt. Det sker vid långa perioder med torrt och varmt väder, då det går åt mer vatten för att man till exempel duschar och vattnar oftare.

Vi vet ännu inte hur årets sommarväder blir, men här är några tips på hur du vid behov kan anpassa din

vattenförbrukning för att minska belastningen på ledningsnätet, våra pumpar och våra vattenverk:

- Om du har möjlighet använd mindre vatten morgnar och kvällar, då förbrukningen är som högst. Du kan till exempel duscha samt köra tvätt- och diskmaskiner under dagtid i stället.
- Vattna inte gräsmattan med dricksvatten. En vattenspridare gör av med nästan åtta liter vatten per minut. Det blir mer än 150 liter vatten på bara 20

minuter. Låt gräsmattan bli brun, den återhämtar sig igen vid regn.

- Med vattentunnor vid stuprören samlas regn upp så att du kan vattna med kanna.
- Växter behöver mycket vatten och är som mest törstiga i värmen på sommaren. Därför är det bättre att göra större trädgårdsarbeten som att plantera häck och så gräsmatta framåt hösten.

På orebro.se/vattentips hittar du fler tips för minskad vattenförbrukning. ■

Nu åker grillen fram – så här tar du hand om olja och matfett

Olja från marinerings och annat matfett får inte hällas ut i diskhon. Torka upp olja och matfett med hushållspapper och släng i bruna matavfallspåsen. Håll stora mängder avsvanat fett i pappersförpackning med skruvkork och släng i restavfallet.

När fett spolats ner i diskhon och kallnar så stelnar det och fastnar i led-

ningarna. Stora fettklumpar bildas så att avloppsvattnet inte kommer förbi. Då blir det stopp i ledningarna och avloppsvattnet trycks tillbaka in i fastigheter och orsakar översvämningar och vattenskadorna. Fettet hör hemma i avfallet, inte i avloppet.

Läs mer på orebro.se/vattentips. ■

Foto: Kleinsmidt Photography AB

Minska risken för översvämning vid kraftiga skyfall

Klimatförändringarna ger kraftigare skyfall. Genom att ta hand om regn- och smältvatten, så kallat dagvatten, minskar risken för översvämning vid skyfall. Det handlar om att på olika sätt skydda fastigheten samt anpassa tomten så att den klarar av att ta emot stora regnmängder.

Här är 5 fem prioriterade saker att se över för dig som är fastighetsägare:

1. Skydda källargarage och källartrappor från översvämning.

Det finns ofta en brunn, men vid riklig nederbörd hinner den inte leda undan vattnet tillräckligt snabbt. Bygg tak över källartrappan, lägg singel eller grus på garagedriften och anlägg en liten vall vid garagedriften topp.

2. Ta hand om vattnet från stuprören.

Det minskar risken för överbelastning på de kommunala ledningarna. För mycket vatten i ledningarna kan

tryckas tillbaka och orsaka källaröversvämning. Led i stället ut vattnet från stuprören till gräsmatta, planteringar eller underjordiska magasin.

3. Byt ut asfalt mot gräs eller grus.

Minska mängden ogenomträngliga material som asfalt, på garageuppfarter och innergårdar. Använd i stället grus, betonghålsten, rasterplattor eller liknande material, som vattnet kan tränga igenom. Led bort vattnet från hårdgjorda ytor till planteringar eller underjordiska magasin.

4. Led bort regnvattnet från byggnader.

Planera tomten så att regnvattnet rinner bort från byggnader och annat som kan skadas när skyfall ger

Foto: Kim Walgren

stående vatten. Se också över husets dränering.

5. Inget värdefullt i källaren.

Förvara inte värdefulla saker i källaren och ställ inget direkt på golvet i källarförrådet. Välj kloka ytmaterial till golv och väggar.

Ju fler som hjälps åt med att ta hand om dagvattnet på ett bra sätt, desto bättre förberedda är vi inför kraftiga skyfall.

Läs mer på orebro.se/dagvatten. ■

Bästa valet är tvätthallen

Tvätta din bil i en fordonstvätt eller ”gör-det-själv-hall”. Där renas vattnet innan det når våra vattendrag. Biltvätt direkt på gatan eller garageuppfarten är inte bra för miljön. Det smutsiga vattnet innehåller olja, kemikalier och metaller som, när vattnet spolat ner i gatubrunnen, rinner direkt ut i Svartån, Hjälmaran och andra sjöar och vattendrag. Läs mer på orebro.se/biltvatt. ■

Foto: Susanne Kromholm

Extra avläsning av vattenmätaren vid högre förbrukning

Om du anlägger ny gräsmatta, häck eller fyller poolen i sommar ökar vattenförbrukningen. Om du har kommunalt dricksvatten rekommenderar vi att du gör en extra avläsning av din vattenmätare så att din årsförbrukning kan justeras. Då undviker du en oväntat stor slutfaktura när årets vattenförbrukning sammanfattas.

Läs mer på orebro.se/vattenmatare. Där kan du också logga in och rapportera in din mätarställning digitalt. ■

Ska du gräva på tomten i sommar?

Med hjälp av den kostnadsfria webbtjänsten **ledningskollen.se** kan du kontrollera så att det inte finns ledningar för till exempel el, tele eller bredband nedgrävda där du planerar att gräva på din tomt.

Inför avstängning av kommunalt dricksvatten in till fastigheten, kontakta Servicecenter på telefon 019-21 10 00. Räkna med att det kan ta upp till en arbetsvecka innan avstängning i semestertider. Servisventilen får bara stängas av personal från Örebro kommun, inte av rörmokare. ■

Händer på landsbygden

Foto: Andreas Nilsson

Här är ett urval av tips från Landsbygdsnyttts läsare om publika arrangemang under sommaren och en bit in i hösten. Det händer givetvis mycket mer under denna period så håll koll på era lokala anslagstavlor eller Facebook-grupper. Till exempel är det en hel del nationaldags- och midsommarfirande som vi valt att inte ha med i denna lista.

JUNI

- 2 Författarträff med **Ulrika Linder & Noome Hagelberg**, Ebbas Trädgård Stora Mellösa
- 7 Livemusik: **Henke & Inge**, Smedjan BBQ Odensbacken
- 9 Författarträff med **Jeanette Olsson & Pelle Blohm**, Ebbas Trädgård Stora Mellösa
- 14 Livemusik: **Lisa & Elias**, Smedjan BBQ Odensbacken
- 15-16 Underbara trädgård, Gamla prästgården, Glanshammar
- 16 Författarträff med **Ulrika Olausson & Pernilla Bergman Tano**, Ebbas Trädgård Stora Mellösa
- 29 **Melissa Horn**, Humlehagen
- 29 **Emil Assergård**, Vinöns värdshus
- 29 Loppislördag i Östernärke
- 30 Författarträff med **Jan Gunnarsson, Runar Ländell & Peder Ståhl**, Ebbas Trädgård Stora Mellösa

JULI

- 6 **Eric Gadd**, Vinöns värdshus
- 6 Countryfest med **North Lake Shivers**, Smedjan BBQ Odensbacken
- 7 Författarträff med **Rut & Pelle Svedberg**, Ebbas Trädgård Stora Mellösa
- 10 Musikquiz med **FineGoods**, Smedjan BBQ Odensbacken
- 13 **Lisa Miskovsky**, Vinöns värdshus
- 13 Livemusik: **Emma Svensson**, Smedjan BBQ Odensbacken
- 19 **The Refreshments**, Vinöns värdshus
- 20 **Tomas Andersson Wij**, Vinöns värdshus
- 21 **Louise Hoffsten**, Vinöns värdshus
- 24 Musikquiz med **FineGoods**, Smedjan BBQ Odensbacken
- 25 **Tennessee Tears**, Vinöns värdshus
- 26 **Sofia Karlsson**, Vinöns värdshus
- 26 Livemusik: **D2**, Smedjan BBQ Odensbacken
- 27 Loppislördag i Östernärke

AUGUSTI

- 2 **Markus Krunegård & Annika Norlin**, Humlehagen
- 2 **Pernilla Andersson**, Vinöns värdshus
- 3 Country/bluegrass med **Kingscross Stringband**, Smedjan BBQ Odensbacken
- 3 **Double Inn**, Vinöns värdshus
- 4 Hembygdsgårdens dag, Ervalla hembygdsgård
- 9 **Solala**, Vinöns värdshus
- 9 Standup med Comedy Carnival med **Henrik Nyblom, Magnus Betnér, Messiah Hallberg, Kristoffer Appelquist & Nisse Hallberg**, Humlehagen
- 10 Livemusik: **Henke & Inge**, Smedjan BBQ Odensbacken
- 10 **Darin**, Humlehagen
- 10 **Staffan Hellstrand**, Vinöns värdshus
- 16 **The Hellcopters**, Humlehagen
- 17-18 Underbara trädgård, Gamla prästgården, Glanshammar
- 29 **Eva Eastwood**, Vinöns värdshus
- 31 Loppislördag i Östernärke

SEPTEMBER

- 7 Invigning med Landshövding **Lena Rådström Baastad**, Kolmilan i Lockhyttan
- 21 Höstfest, Hampetorps föreningsgård
- 22 Höstmarknad, Ervalla hembygdsgård
- 28 Kulturglädje i Glanshammarsbygden

Kolmilan i Lockhyttan.
Foto: Kils Hembygdsförening

OKTOBER

- 5 Föreläsning med arkeolog **Andreas Forsgren**: Järnålder och Vikingatid på Vinön och i Hjälmarbygden, Vinön
- 31 Happy/Haunted Halloween i Stora Mellösa